

[Svend Jørgensen.]

visse ordinære reguleringstillægsportioner og et tilsvarende antal portioner beregnet pr. portion som 3 pct. af den pensionsgivende lønning, har anset det for naturligt, at dette tillæg ydes pensionisterne efter samme regler, som benyttes for aktive tjenestemænd, idet de beløb, der danner grundlag for beregningen af de til pensionen knyttede reguleringstillæg, træder i stedet for den samlede årlige pensionsgivende lønning ved bestemmelsen af tillæggets størrelse. Jeg vil dertil sige, at det ville dog også være urimeligt, om man havde villet benytte et andet beregningsgrundlag for pensionisterne. Men iøvrigt kan enhver sige sig selv, at spørgsmålet ikke er stort, og at det ikke indebærer virkelige økonomiske forbedringer for pensionisterne. Næh, det, der ville have haft nogen betydning, var en ændring i bestemmelsen om, at det midlertidige tillæg kun skal udbetales pensionisterne med 70 pct. Den højtærede finansminister sagde i sin fremsættelsestale, at han ikke havde fundet anledning til at foreslå nogen ændring i dette hidtidige princip, hvorefter pensionisterne altså oppebærer dette tillæg med 70 pct. Pensionisterne har derved efter den højtærede finansministers opfattelse fået en dækning for prisstigningen, der svarer til de aktive tjenestemænds. Heri er jeg ikke enig med den højtærede finansminister.

For det første kan der ikke være tale om noget egentligt princip, idet det midlertidige tillæg jo før har været ydet med kun 50 pct. og først for et par år siden forhøjedes til 70. For det andet turde det dog være et spørgsmål, om pensionisterne gennem denne 70 pct.s ydelse har fået dækning for prisstigningen i samme forhold som de aktive tjenestemænd, idet denne dækning faktisk kun andrager 70 pct. af pensionsbeløbet, altså i gunstigste fald 70 pct. af den aktive tjenestemand's lønning; det vil i realiteten sige 70 pct. af 70 pct. eller 49 pct.

Det radikale venstre kan ikke afvise tanken om, at pensionisterne, hvad det midlertidige tillæg angår, burde ligestilles med de aktive tjenestemænd.

Det er nu fra alle sider erkendt, at der med den skete prisudvikling er indtrådt en uheldig nivellering for de mellemste og de højeste tjenestemandsklasser, og der er med det foreliggende lovforslag gjort forsøg på at råde bod derpå. Men det må tillige erkendes, at der for ugifte og samgifte tjenestemænd samtidig er indtrådt et nivelleringsspørgsmål, idet det ikke kan nægtes, at forskellen mellem lønningerne til for-

sørgere og til ikke-forsørgere samt til samgifte er blevet væsentligt uddybet siden tjenestemandslovens vedtagelse i 1946. Her ved opstår alle disse grelle forhold, som man til en begyndelse betragtede som en slags pudsigheder, men som nu må ses under synsvinklen meningsløshed, der bevirker bitterhed og ulyst ved arbejdet for den, det går ud over.

Dette forhold er der ikke rådet bod på i det foreliggende lovforslag, selvom der er gjort et beskedent forsøg derpå for de samgiftes vedkommende. Men hele dette problem er jo ikke nyt. Det har været genstand for indgående drøftelser ved alle tidligere lønningsloves gennemførelse. Det var tilfældet i 1919, i 1931 og i 1946, men bortset fra visse fortolkninger vedrørende de samgiftes lønninger opererer loven af 1946 stadig med samme forsørgerbegreber som lovene af 1919 og 1931. Imidlertid følger lovene af 1948, 1949, 1950 og 1951 om det midlertidige løntillæg en anden linie, idet lønningsforskellen mellem forsørgere og ikke-forsørgere her er gjort mindre. Ved loven af 1948 opnåede ugifte over 40 år samme tillæg som gifte. Denne bestemmelse opretholdtes ganske vist ved loven af 1949, medens loven af 1950 bestemmer, at ugifte over 30 år skal have fuldt tillæg.

Hvad angår det midlertidige tillæg, er der altså indledet en ny taktik, og linien er sådan set klar nok. Nu bliver spørgsmålet blot, om denne linie skal følges videre. Hvis det skal ske, kan det imidlertid ikke være ved en lejlighed, hvor lovforslag som det foreliggende drøftes. Det må i så fald ske i en ny lønningskommission.

Det næste spørgsmål bliver så — og tidligere ærede ordførere har været inde på dette spørgsmål —, om tiden for nedsættelse af en sådan kommission til løsning af bl. a. de her nævnte spørgsmål nu ikke snart er inde. Den sidste kommission nedsattes som bekendt i 1943, og resultatet af dens overvejelser blev lønningsloven af 1946. De foregående love daterer sig som før nævnt fra 1931 og 1919. Disse kendsgerninger peger altså på, at tidspunktet for nedsættelse af en ny kommission egentlig er inde. Men det afgørende for mig er, at lønningslovene efterhånden har udviklet sig til at blive en komplet uvejsom jungle, hvori snart ingen kan finde vej, bortset fra få eksperter indenfor centraladministrationen og indenfor organisationerne, som endda må støtte sig til et virvar af lovændringer, fortolkninger, cirkulærer o. s. v. Det er vist ikke for meget sagt, at det efterhånden er blevet sådan, at kun meget få af de mange tusinde tjeneste-